

Súd: Okresný súd Zvolen
Spisová značka: 9P/6/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6716202945
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 04. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Bohuš Hruška
ECLI: ECLI:SK:OSZV:2017:6716202945.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Zvolen, v konaní pred sudcom Mgr. Bohušom Hruškom, vo veci starostlivosti o mal. Dušan A., nar. XX. 8. XXXX, zast. kolíznym opatrovníkom W. práce sociálnych vecí a rodiny T., dieťa rodičov R. E., rod. M., nar. 7. 1. XXXX, bytom M. XX, XXX XX D. Nemce a M. A., nar. XX. 6. XXXX, bytom M. XX, XXX XX D. H. maloleté dieťa zverené predbežným opatrením tunajšieho súdu XXP 4/2016-23 zo dňa 25. 2. 2016 do náhradnej osobnej starostlivosti E. E., nar. XX. 8. XXXX, bytom E., Z. 9, vo veci zverenia maloletého do náhradnej osobnej starostlivosti takto

rozhodol:

I. K. maloletého M. A., nar. XX. 8. XXXX zveruje do náhradnej osobnej starostlivosti sestry Kataríny E., nar. XX. 8. XXXX, ktorá bude vykonávať osobnú starostlivosť o maloletého, bude zabezpečovať starostlivosť o jeho všestranný vývoj, zdravie, výchovu a výživu. V bežných veciach bude tiež maloletého zastupovať a spravovať jeho majetok. V závažných záležitostiach, týkajúcich sa maloletého je potrebné schválenie súdu.

II. Matka maloletého R. E., nar. 7. 1. XXXX je povinná prispievať na výživu maloletého M. A., nar. XX. 8. XXXX mesačne sumou vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené, nepľnoleté dieťa podľa osobitného zákona, splatné vždy do 15-teho dňa v mesiaci k rukám Úradu práce sociálnych vecí a rodiny Zvolen, dňom právoplatnosti rozsudku.

III. Otec maloletého M. A., nar. XX. 6. XXXX je povinný prispievať na výživu maloletého M. A., nar. XX. 8. XXXX mesačne sumou vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené, nepľnoleté dieťa podľa osobitného zákona, splatné vždy do 15-teho dňa v mesiaci k rukám Úradu práce sociálnych vecí a rodiny Zvolen, dňom právoplatnosti rozsudku.

IV. Súd nariaduje u maloletého dohľad.

V. Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

VI. Týmto dochádza k zrušeniu uznesenia 17P 4/2016-23 zo dňa 25. 2. 2016, ktorým súd nariadil predbežné opatrenie a to dňom právoplatnosti tohto rozsudku.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Zvolen svojím uznesením 9P 6/2016-1 zo dňa 4. 3. 2016 začal konanie vo veci starostlivosti o maloleté dieťa M. A., nar. XX. 8. XXXX bez návrhu. Konanie bolo začaté s tým odôvodnením, že dňa 15. 2. 2016 bolo súdu doručené podanie navrhovateľky E. E., nar. XX. 8. XXXX, označené ako návrh na zverenie maloletého dieťaťa inej fyzickej osobne predbežným opatrením. Súd vo veci vydal predbežné opatrenie č. k. 17P 4/2016-23 zo dňa 25. 2. 2016, ktorý maloletého odovzdal do náhradnej osobne starostlivosti E. E., nar. XX. 8. XXXX a uložil rodičom maloletého povinnosť prispievať

výživným na maloletého. E. E., nar. XX. 8. XXXX, ako sestra maloletého M. A., nar. XX. 8. XXXX uviedla, že ona sa o maloletého M. stará od XX. 2. XXXX. Maloletý teraz chodí do škôlky v Krupine, kde ho vodi ona, jej sestra alebo ešte stará mama. Uviedla, že je zamestnaná s tým, že pokiaľ je doma tak je s maloletým ona a pokiaľ je v zamestnaní tak sa o maloletého stará buď sestra alebo starká. Uviedla, že nie je pravdou, že by ona maloletému neumožňovala telefonovať s rodičmi ale on má niekedy jednoducho strach s nimi telefonovať. Dokonca keď so sestrou vedia, že majú prísť rodičia, skryjú sa pod perinu. Keď napríklad prechádzajú autom cez Devíčie tak sa boja, že tam budú musieť zostať. Keď sa ich pýta, či chcú ísť na M. tak povedali, že nie. Jej maloletá sestra F., o ktorú sa takisto stará dokonca plače, že ona tam nechce ísť a vtedy aj M. vraví, že ani on nechce ísť. Ďalej uviedla, že jej čistý mesačný príjem je okolo 500,- Eur. Uviedla, že sa tak o maloletého M. ako aj o maloletú sestru F. chce naďalej starať a súhlasila aj so závermi znaleckých posudkov. Podľa nej sa matka o maloleté deti nezaujíma. Keď sa aj stretnú tak sa vôbec nepýta, ako sa majú. V súčasnosti býva v byte po starkej, keďže táto zomrela a tento byt je stále v dedičskom konaní. Takisto uviedla, že maloletý M. sa s rodičmi stretáva iba sporadicky. Rodičia sľubovali, že sa s maloletým budú stretávať každý štvrtok a piatok ale takto to fungovalo snáď iba dva týždne. Potom sa jednoducho neozvali. A ak oni sa nechcú s ním stretávať tak ona ich k tomu nútiť nebude.

2. Otec maloletého dieťaťa uviedol, že on nesúhlasí s tým, aby jeho syn bol zverený do náhradnej osobnej starostlivosti sestry E. E., teraz sa o maloletého stará sestra E. E. ale predtým sa o maloletého starali oni spolu s matkou maloletého dieťaťa. Vtedy pravidelne chodieval so synom do škôlky on. Takisto väčšinou chodieval aj k lekárovi. Uviedol, že nie je pravda, že by z jeho strany, alebo zo strany matky maloletého mu bolo nejakým spôsobom ubližované. Uviedol, že v súčasnej dobe je nezamestnaný, je vedený na úrade práce a z úradu práce poberá príjem okolo 180,- Eur mesačne. Iný príjem nemá. Vlastní 1 rodinného domu v D. H. s tým, že je to starý rodičovský dom. V druhej polovici tohto rodinného domu býva jeho syn. Nevlastní hnutelné veci väčšej sumy ani iné nehnuteľnosti. Na poslednom pojednávaní uviedol, že sa rozprávali s matkou maloletého dieťaťa, prehodnotili situáciu. Ďalej chce vystupovať v konaní iba sám za seba a žiadal, aby súd maloleté dieťa zveril do starostlivosti matky s tým, že on 3 dni pracuje v Devíči na verejnoprospešných prácach. Niekoľko dní v týždni bývajú v Hontianskych H..

3. Matka maloletého dieťaťa uviedla, že o maloleté deti má ona záujem a keď aj chodí za dcérou tak sa s ňou nedá dohodnúť. Uviedla, že v súčasnej dobe je nezamestnaná, je vedená na úrade práce, nevlastní žiadny majetok a poberá dávku vo výške 198,- Eur. Iný príjem nemá. Taktiež uviedla, že nesúhlasí so závermi znaleckých posudkov. Súčasne uviedla, že s maloletým sa stretáva málokedy, pretože s E. sa jednoducho nedá vyjsť.

4. Kolízna opatrovníčka uviedla, že oni súhlasia so závermi znaleckých posudkov a navrhujú, aby súd maloletého M. A. zveril do náhradnej osobnej starostlivosti E. E.. Doporučila, aby súd zaviazal každého z rodičov platiť na výživu maloletého M. po 30 % zo sumy životného minima. Uviedla, že majú za to, že v súčasnej dobe najdôležitejšie je aby sa u maloletého zastabilizovala tá situácia po emočnej stránke, keďže deti v tejto dobe cítia najväčší kľud a pokoj u svojej sestry s tým, že je v záujme maloletých detí, aby po sanácii svojho rodinného prostredia sa vrátili do výchovy rodičov. Samozrejme predpokladom toho všetkého je, že rodičia budú nápomocní pri takejto sanácii.

5. Súd zo správy Úradu práce sociálnych vecí a rodiny Zvolen zistil, že matka maloletého je vedená ako uchádzač o zamestnanie od 1. 11. 2013 a je poberateľom dávky v hmotnej núdzi od júna 2014. Otec maloletého dieťaťa je vedený v evidencii uchádzačov o zamestnanie od 1. 7. 2011 a je poberateľom dávky v hmotnej núdzi od marca 2016.

6. Súd zo správy Nemocnice Zvolen zo dňa 29. 2. 2016 zistil, že matka maloletého bola u nich hospitalizovaná od 12. 1. 2016 do 13. 1. 2016 na internom oddelení pre závažné alkoholové poškodenie pečene, chronický zápal podžalúdkovej žľazy s alkoholom. Bolo podozrenie na užívanie alkoholu na oddelení, avšak objektívne jej to nedokázali. Predpokladali, že by bola schopná starať sa o deti avšak toto môže byť podľa nich negatívne ovplyvnené zo strany jej partnera, resp. jej liečbu a abstinenciu alkoholických nápojov.

7. Súd zo správy OR PZ Zvolen zo dňa 3. 2. 2016 zistil, že vykonávali dňa 23. 1. 2016 zásah, keď im volala pani R. M. a to pre podozrenie z pohlavného zneužívania vnučky zo strany priateľa jej dcéry. Táto im uviedla, že priateľ jej dcéry keď príde ku nej domov po syna tak ho bozkáva na ústa a taktiež vnučku,

keď bola malá tak jej natieral krémom pohlavné orgány. Toto hlásenie bolo vybavené pohovorom. Ďalej vykonali zásah dňa 11. 2. 2016 keď znova im volala Ľubica M., že jej dcéra s priateľom sú doma opití, nejavia záujem o svoje maloleté deti, čo bolo zadokumentované ako priestupok proti občianskemu spolunažívaniu. Ďalší zásah bol dňa 12. 2. 2016, keď na linku volala E. E., že jej sestra F., ktorá má 8 rokov a býva s matkou jej poslala SMSku s textom „pomôc“ kde po príchode do obci Devičie jej matka nadávala. Toto oznámenie bolo zadokumentované ako priestupok proti občianskemu spolunažívaniu. Ďalší zásah bol dňa 13. 2. 2016 keď jej opätovne telefonovala E. E., že keď išla skontrolovať sestru, ktorú včera zbil otcim, sestra F. sa sťažovala na bolesti hlavy. Hliadkou na miesto bola privolaná RZP a maloletá sestra bola odvezená do nemocnice do Zvolena. Postup potom konzultovali s pracovníkmi UPSVaR Zvolen. Ďalší zásah bol dňa 17. 2. 2016, kedy bolo oznámené E. E. týranie maloletej F. E. zo strany matky a otcima s tým, že bola spísaná aj zápisnica o trestnom oznámení. Ďalší zásah bol dňa 18. 2. 2016, kedy im oznámila RZP, že psychická pacientka v M. útočí na posádku. Na mieste bola vykonaná asistancia hliadkou OO PZ Krupina. Dňa 19. 2. 2016 oznámila pani R. M., že jej dcéra R. E. pojedla tabletky, že aby volali sociálku, nevie čo má robiť s tým, že ide s vnučkami na kriminálku. Toto bolo preverené s tým, že R. E. žiadne lieky nepojedla, tvrdila, že sú to len výmysly jej matky. Dňa 24. 2. 2016 im telefonovala Z. R., že R. E. jej búcha na okno, dožaduje sa svojej dcéry F., nakoľko si myslela, že táto sa nachádza u nej. Potom o tom bol spísaný záznam. Dňa 24. 2. 2016 im telefonovala R. E., že jej maloletú dcéru F. niekto uniesol o čom bol spísaný záznam. Neskôr jej opätovne volala s tým, že jej staršie dcéry vzali maloletú dcéru F.. Odmietajú s ňou komunikovať. Dňa 25. 2. 2016 osobne oznámila E. E., že žiada o asistenciu pri predbežnom opatrení súdu a vydanie maloletého brata M. A.. Táto asistancia bola vykonaná s negatívnym výsledkom. V ten istý deň volala pani E., že ju mal údajne napadnúť bývalý priateľ pred rodinným domom na mieste samom sa Ľubica E. vyjadrila že spadla a odmietla podať akékoľvek oznámenie. Dňa 26. 2. 2016 osobne oznámila E. E., že jej matka marí úradné rozhodnutie Okresného súdu Zvolen v obci č. XX a to tak, že nechce dať dieťa jej zverené do starostlivosti, o čom bola spísaná zápisnica o trestnom oznámení.

8. Zo správy všeobecnej lekárnky MUDr. Miloty Fraňovej zo dňa 12. 4. 2016 súd zistil, že maloleté deti F. E., nar. 4. 7. XXXX a M. A., nar. XX. 8. XXXX, t.č. v starostlivosti sestry E. E., nar. XX. 8. XXXX sú v jej starostlivosti od narodenia, deti majú vykonané všetky preventívne prehliadky a očkovania. F. má problém psychologického rázu, prejavujúce sa tráviacimi obtiažami, záchvatmi a bolesťami hlavy, krikom a plačom. Stav je riešený v spolupráci s psychiatrom. Návštevu u lekára zabezpečuje sestra E..

9. Zo správy Materskej školy v Krupine zo dňa 8. 4. 2016 súd zistil, že maloletý M. A. navštevuje ich Materskú školu s tým, že tam ho vodievajú sestry, stará mama a sestrin priateľ. Títo ho z materskej školy aj vyzdvihnú. Úroveň hygieny je nezmenená, tiež ošatenie dieťaťa, poplatky sú zaplatené. Tieto platili ešte rodičia dieťaťa.

10. Zo správy Úradu práce sociálnych vecí a rodiny Zvolen zo dňa 15. 4. 2016 súd zistil, že žiadateľka E. E., nar. XX. 8. XXXX na ich pracovisku absolvovala 3 individuálne konzultácie s tým, že táto si podala návrh na zverenie do náhradnej osobne starostlivosti svojich súrodencov, ktorí v súčasnej dobe s ňou aj bývajú na základe predbežného opatrenia súdu. Žiadateľka sa chce o súrodencov postarať, nakoľko v biologickej rodine nie je situácia dobrá, súrodencov má rada a nechce, aby vyrastali v zlých podmienkach. Súrodenecké vzťahy sú dobré, deti sú na žiadateľku zvyknuté. Žiadateľka má podporu starej mamy ako aj u rok mladšej sestry, ktoré jej pomáhajú so starostlivosťou. Žiadateľka je skôr introvertne ladená avšak je prístupná a ochotná nadväzovať kontakty. V sociálnom kontakte je milá a spolupracujúca. Je rodinne založená, záleží jej na tom, aby vzťahy v rodine boli spoľahlivé a pevné. Osobnosť je mierne nezrelá, však primerane zodpovedná veku žiadateľky, čo značí, že osobnosť je v procese dozrievania. Má kladný postoj k životu. Maloletá F. uviedla, že u sestry E. je dobre, má ju rada, rovnako ako má rada aj sestru R., starkú a maloletého brata M.. Maloletá Lívia uviedla, že mama a nevlastný otec sa o ňu nezaujímajú, z čoho je smutná. Na záver odporúčali vyhovieť návrhu žiadateľky o zverenie súrodencov do náhradnej osobnej starostlivosti.

11. Súd zo správy Úradu práce sociálnych vecí a rodiny Zvolen, zo dňa 19. 4. 2016 zistil, že boli k nim pozvaní R. E. a M. A. na konzultáciu z dôvodu zvládania stresových a záťažových situácií. Konzultácie sa mali uskutočniť dňa 29. 2. 2016 a 21. 3. 2016. Klienti sa však na tento termín nedostavili. Klient M. A. sa po uplynutí termínu telefonicky znova objednal. Dohodli termín 11. 4. 2016, tejto konzultácie sa zúčastnili obaja klienti. Vyjadrili svoju nespokojnosť s aktuálnou situáciou, že nemajú pri sebe deti. Na záver uviedli, že nie je možné vyvodiť závery z jednej uskutočnenej konzultácie, nakoľko by bola potrebná dlhodobejšia spolupráca. Klientom bolo odporúčané, aby naďalej spolupracovali s RPPS.

12. Súd zo znaleckého posudku č. 4/2016, znalkyne Mgr. Kataríny Vaľovej zistil, že maloletý M. je dieťa vo vývine, ktorý je poznačený konfliktným rodinným prostredím so známami neurotizácie, nadpriemerným intelektovým výkonom v non verbálnej zložke a s citovou rozporupnosťou (má ich rád aj sa ich bojí) vo vzťahu k rodičom. Sestru E. vníma ako dospelú sestru, ktorá sa o neho stará a poskytuje mu určité zázemie, má ju rád. V súčasnosti je pre neho daný stav prijateľný. E. E. je osobnostne introvertná a poznačená destabilizujúcim a disfunkčným rodinným prostredím. Prítomné sú známky emočnej citlivosti a zraniteľnosti. Zvýšené je opatrné, vzťahovačné až paranoidné nastavenie vzhľadom na prežité udalosti v detstve i dospievaní, ktoré pokračujú aj v súčasnosti. Osobnostná stabilizácia je silne podmienená motiváciou starostlivosti o mladších súrodencov a príkladom starej matky. Napriek mimoriadne ťažkým životným okolnostiam prejavila odvahu postarať sa o mladších súrodencov. Má silnú motiváciu, potrebná je podpora kompetentných inštitúcií. Matka maloletého dieťaťa - jej osobnosť je jednoduchšie štruktúrovaná, emočne nestabilná so vzťahovačnosťou vo vnímaní reality. Partnerský závislý vzťah - je v ňom ľahko ovplyvniteľná. Hodnotou orientovaná viac na udržanie partnerského vzťahu ako na funkčnú rodinu s deťmi. Citovo naviazaná najmä na M. a F.. Negatívny postoj vo vzťahu ku E. a R.. Vo vzťahu k deťom je viac funkčná keby bola sama ako keď žije v partnerskom vzťahu. Zdravotne stabilizovaná ale poly morbidná. Otec maloletého dieťaťa, je to osobnosť s narcistickými prvkami, prítomné známky agresivity so sklonom k závislosti. Nízka frustračná tolerancia a miera empatie. Rigidné vyhodnocovanie reality, minimalizovaná miera prijatia kolektívnej spätnej väzby. Afektívne emočná sféra dráždivá. Racionálna korekcia nie je postačujúca. Presvedčenie o správnosti vlastného myslenia prežívania aj správania minimalizujú ovplyvniteľnosť rigidných životných postojov. Je schopný fungovať vo vzťahu, kde je submisívne prispôsobenie z druhej strany. Znalkyňa v záveroch svojho znaleckého posudku uviedla, že maloletý M. vzťah k matke i k otcovi, keďže ich vníma ako spoločný celok, je približne rovnaký a to rozporuplný. Citová väzba k rodičom je skôr na prirodzenej báze ako vytváraná citovým a výchovným prístupom zo strany rodičov. Na základe dostupných údajov je pravdepodobné, že maloletý M. už aj tým, že je spoločným dieťaťom rodičov bol najmenej postihnutý priamymi rodičovskými zásahmi v zmysle fyzického trestania alebo slovných napadnutí. Maloletý M. má však silné citové väzby so sestrami a tak ubližovanie sestram bolo pre neho neprijateľné. Dotýkali sa ho viac nepredvídateľné podmienky v rodine rodičov ako prístup k nemu, ktorý bol v podstate najlepší v porovnaní so súrodencami. Prejavil ochotu stretnúť sa s rodičmi aj keď mal z toho obavy. Za svoju súčasnú rodinu považuje sestry. V určitých smeroch rodičia priaznivo vplývali na vývoj maloletého Dušana, postarali sa o naplnenie základných potrieb biologickej, psychickej a sociálne oblasti. Vzťah je citovo sýtený v takej miere, v akej sú to schopní rodičia vzhľadom na svoje osobnosti naplniť a prejať. Rizikom sa stala spoločná nefunkčnosť vo vzťahu k sestram a k okoliu. Maloletý M. vníma, že nie je niečo v poriadku, keď sú rodičia ubližujúci, čo sa v rodine dialo. Vnímali nejednotnosť správania rodičov vo vzťahu k súrodencom, nepredvídateľnosť toho, čo sa bude diať bola veľká. Chýbal pocit bezpečia a istoty. Lásku od rodičov dostával v rámci ich možností. Neistota a pocit ohrozenia sú významným destabilizujúcim prvkom vo vývine a ak je možná prijateľná zmena prostredia tak je vhodné ju uskutočniť. Vzhľadom na rizikovosť prostredia, v ktorom maloletý Dušan do obdobia predbežného zverenia vyrastal, vzhľadom na súčasnú stabilizáciu v jeho vnímaní a prežívaní bezpečia v súčasnej súrodencami vytvorenej rodine, je vhodné nariadiť náhradnú osobnú starostlivosť k maloletému dieťaťu v osobe E. E.. Kontakt s rodičmi je potrebné zachovať a stanoviť pre maloletého M. prijateľnú formu. Znalkyňa na záver ešte uviedla, že bola prítomná v čase vyšetrenia maloletej F. E. v pedopsychiatrickej ambulancii MUDr. Guttenovej keď tam prišla so sestrou po úteku z domu. F. popisala útok na ňu zo strany matky a nevlastného otca. popisala aj popíjanie, tiež uviedla, že slovné útoky a bitky sa najmenej týkali brata M., lebo je malý. Keď sa však niečo zlé dialo tak spoločne trpeli aj si poplakali. L. by, aby brat bol spolu s ňou a staršími sestrami na stálo u staršej (v tom období ešte žila). Vzťahy medzi súrodencami popisala ako dobré. Matky a otcima sa bála. Sama popisala, že má záchvaty z bezmocnosti.

13. Súd zo znaleckého posudku MUDr. Beáty Gašparovej zo dňa 21. 11. 2016 zistil, že vyšetrením matky bol zistený abúzus - škodlivé užívanie alkoholu s vysokým rizikom rozvoja závislosti ku ktorému je však sama nekritická, bagatelizuje a racionalizuje. Uvedené nasvedčuje za posledný rok opakovaná hospitalizácia na internom oddelení pre somatické komplikácie abúzu alkoholu, výsledky laboratórnych a zobrazovacích vyšetrení ako nakoniec aj objektivizované údaje ohľadom požívania alkoholu u posudzovanej, uvádzané v zdravotnej dokumentácii a v samotnom spise. Aktuálne je podľa klinického vyšetrenia, pri ktorom nezisťuje známky abstinenčného syndrómu po odňatí alkoholu a výsledkov krvi abúzus posudzovanej v štádiu stabilizácie, posudzovaná dostatočne abstínuje. U posudzovanej zistená tiež osobnosť so známami ľahkej ovplyvniteľnosti a možnej nestálosti, nezrelosti, závislosti. Javí

tendencie vykresľovať seba pred okolím v morálne lepšom svetle. Vyšetrením otca maloletého dieťaťa znalkyňa predovšetkým zistila, že osobnosť je so známkami narcistickými - grandiozita, arogancia, manipulácia, potreba obdivu, chýbanie empatie, obviňovanie druhých, direktivita a rigidita. Navyše s tým súvisiacim zavádzaním ohľadom svojho správania, fungovania, konania. Vo vzťahu k možným závislostiam nezistila známky abúzu alebo závislosti od alkoholu ani z dostupných údajov zo zdravotnej dokumentácie nie sú zrejmé známky prípadného nadužívania alkoholu. Aj keď za posledných 5 rokov posudzovaný neabsolvoval žiadne návštevy praktického lekára, preventívne prehliadky, odbery krvi. Pri stanovení abúzu či závislosti od alkoholu nie sú u posudzovaného dostačujúce ani údaje o vedení motorového vozidla pod vplyvom alkoholu, agresívne správanie voči dospelému synovi pod vplyvom alkoholu či zmienka v spise o tom, že ho niekto videl doma pod vplyvom alkoholu môže sa jednať o bežné konzumentské užívanie alkoholu, avšak vzhľadom k vyššie uvedenému je zvýšené riziko agresivity pri znížení sebakontroly pod vplyvom alkoholu, navyše u osobnosti s narcistickými črtami. Znalkyňa skonštatovala, že rodičia majú zníženú schopnosť adekvátne sa postarať o maloletého M. A. s ohľadom na jeho zdravý vývoj. U oboch rodičov boli zistené patologické známky osobnosti s preferovaním jeho vlastných potrieb a túžob bez ohľadu na svoje povinnosti, zodpovednosť a nakoniec aj potreby a túžby maloletého dieťaťa, nedostatočnú spoluprácu s okolím - ostatnými blízkymi a úradmi činnými, nedostatočný náhľad na svoje konanie, pochybenie a nakoniec abúzus alkoholu u matky aj keď toho času v dostatočne zlepšenom štádiu a pri najmenšom nekontrolovateľné nebezpečné - agresívne konania otca pod vplyvom alkoholu.

14. Z potvrdenia o poberaní dávky v hmotnej núdzi z Úradu práce sociálnych vecí a rodiny Zvolen súd zistil, že matka maloletého R. E. dostáva dávku vo výške 180,50 Eur.

15. Z potvrdenia Úradu práce sociálnych vecí a rodiny Zvolen zo dňa 1. 12. 2016 súd zistil, že otec maloletého naposledy dostal dávku vo výške 117,40 Eur.

16. Znalkyňa Beáta Gašparová na pojednávaní uviedla, že z jej pohľadu u rodičov maloletého dieťaťa je znížená schopnosť starať sa o maloleté dieťa s poukazom na jej závery v znaleckom posudku.

17. Znalkyňa Katarína Vaľová na pojednávaní uviedla, že rodičia nie sú schopní riadne sa postarať o maloleté dieťa.

18. Z oznámenia spoločnosti Delta Comp - S, s.r.o. Sliach zo dňa 15. 2. 2017 súd zistil, že E. E. u nich pracuje od 1. 4. 2016 s tým, že jej priemerná čistá mzda je 344,31 Eur. Pozitívne hodnotia jej plnenie úloh, zamestnanec má pre túto pozíciu potrebné schopnosti a zručnosti. K práci pristupuje zodpovedne, je dochvilná a zodpovedná, na pracovisku vždy pôsobí upravene. Rýchlo si osvojila pracovné postupy a poznatky, potrebné na výkon práce. Zamestnankyňa je nekonfliktná a schopná pracovať v kolektíve. Voči pracovnej morálke a osobným vlastnostiam zamestnanca nemajú žiadne výhrady.

19. Súd z lekárskej správy MUDr. Jána Posádku zo dňa 14. 2. 2017 zistil, že E. E. zo zdravotného hľadiska je schopná postarať sa o maloleté dieťa.

20. Súd zo spisu 17P 4/2016 zistil, že v tejto veci bolo zo strany E. E. podaný návrh na zverenie maloletého dieťaťa inej fyzickej osobe predbežným opatrením. Z úradného záznamu OOPZ SR Krupina zo dňa 12. 2. 2016 súd zistil, že dňa 12. 2. 2016 im telefonovala R. M., že jej vnučka F. E. jej písala SMS, že potrebuje pomoc s tým, že má takú dohodu, že keď sa bude u nich niečo robiť a bude dochádzať k napádaniu má poslať SMS. Dnes boli na sociálke, kde druh jej dcéry sa im vyhrážal zabitím. Policajti to riešili aj opakovane, pričom prízvukovali, že keď sa bude niečo také diať má okamžite volať 158. Na základe uvedeného bola vyslaná stála služba na preverenie oznámenia. Pri príchode hliadky na miesto samé sa nachádzala vnučka oznamovateľky E. E., ktorá uviedla, že jej sestra F. E. jej napísala SMSku s textom „pomoc“. Následne prišla R. E. k bráne, ktorá bola uzamknutá s tým, že odmietla odomknúť a začala ich vyháňať. Uviedla, že jej dcéra spí. Keďže neodišli, zhruba po pol hodine opätovne vyšla pred dom aj s dcérou F. a synom M.. Od dcéry F. následne zistili, že ju dnes zbil jej nevlastný otec M. A., ktorý býva s nimi. Udrel ju rukou po hlave, ktorá ju teraz bolí. Potom ju matka odtiaľ zobrala preč a odišli do dvora, pričom chcela, aby išli dnu do domu. Lívia však odmietala ísť, preto ju matka začala naháňať okolo auta, ktoré bolo zaparkované vo dvore. F. pritom kričala, že nechce ísť dovnútra, lebo sa bojí, že zase dostane bitku. Potom, keď F. zbadala za plotom svoju sestru Katarínu E. rozbehla sa

k nej s tým, že ju táto vzala do náručia a preniesla cez plot do auta. O tejto situácii bola informovaná aj sociálna pracovníčka UPSVaR Zvolen.

21. Súd z trestného rozkazu Okresného súdu Zvolen OT 7/2016 zo dňa 27. 1. 2016 zistil, že M. A. bol uznaný vinným, že dňa 25. 1. 2016 viedol motorové vozidlo pod vplyvom alkoholu, čím spáchal prečin ohrozenia pod vplyvom návykovej látky.

22. Súd z trestného rozkazu Okresného súdu Zvolen 5T 118/2014-90 zo dňa 25. 8. 2014 zistil, že M. A. bol uznaný vinným, že dňa 25. 2. 2014 fyzicky napadol svojho syna S. A., čím spáchal prečin ublíženia na zdraví.

23. Zo správy Úradu práce sociálnych vecí a rodiny Zvolen zo dňa 25. 2. 2016 súd zistil, že dňa 25. 2. 2016 pán A. N. biologický otec maloletej F. E. telefonicky oznámil, že dňa 24. 2. 2016 mu telefonovala E. E., sestra maloletých detí, ktorá mu oznámila, že maloletá F. ušla z domu. Pán N. s E. E. išli na Devíčie, kde maloletú F. našli skrytú niekde za domom. Matka spolu so svojim druhom vo vysokej miere javili známky požitia alkoholu, matka sa maloletej F. vyhrážala zabitím. Nakoľko bol život a zdravie maloletej F. ohrozený, otec maloletej F. vzal svoju dcéru do Krupiny, kde ju ponechal u sestry E. na adrese Z. X z dôvodu, že maloletá F. ďalej zo stresujúcej situácie prejavila vôľu zostať u sestry E., s ktorou má vytvorenú silnú citovú väzbu. S otcom bola maloletá F. v kontakte prvý krát.

24. Podľa § 45 ods. 1 Zákona o rodine, ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území SR, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v spoločnej domácnosti zaručuje že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa.

25. Podľa § 45 ods. 2 Zákona o rodine, zverenie maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti uprednostní súd predovšetkým príbuzného maloletého, ak spĺňa ustanovené predpoklady.

26. Podľa § 45 ods. 3 Zákona o rodine, v rozhodnutí súd vymedzí osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti jej rozsah práv a povinností k maloletému dieťaťu.

27. Podľa § 45 ods. 4 Zákona o rodine, osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti je povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rovnakom rozsahu ako ju vykonávajú rodičia. Právo zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok má iba v bežných veciach. Ak táto osoba predpokladá, že rozhodnutie zákonného zástupcu maloletého dieťaťa v podstatných veciach nie je v súlade so záujmom maloletého dieťaťa, môže sa domáhať aby tento súlad pri konkrétnom rozhodnutí zákonného zástupcu preskúmal súd.

28. Podľa § 45 ods. 6 Zákona o rodine, rodičia maloletého dieťaťa vykonávajú práva a povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností len v rozsahu, v akom nepatria osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Rodičia majú právo stýkať sa s maloletým dieťaťom, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Ak sa s osobou, ktorej bolo maloleté dieťa takto zverené, nedohodnú o výkone tohto práva, rozhodne na návrh niektorého z rodičov alebo tejto osoby súd.

29. Podľa § 45 ods. 7 Zákona o rodine vyživovacia povinnosť rodičov voči maloletému dieťaťu rozhodnutím súdu podľa odseku 1 nezaniká.

30. Podľa § 45 ods. 8 Zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti určí rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať maloletému dieťaťu výživné rozsah ich vyživovacej povinnosti a súčasne im uloží povinnosť, aby počas trvania náhradnej osobnej starostlivosti, najdlhšie však do dovŕšenia plnoletosti dieťaťa, poukazovali výživné úradu práce, sociálnych vecí a rodiny.

31. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

32. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

33. Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené, neplnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

34. Podľa § 75 ods. 1 prvá veta Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného.

35. Na základe vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že je dôvodná žiadosť sestry maloletého M., E. E. na zverenie maloletého M. A. do jej náhradnej osobnej starostlivosti. Rodičia maloletého zabezpečovali pre neho osobnú starostlivosť do vydania predbežného opatrenia 17P 4/2016-23 zo dňa 25. 2. 2016, ktorým súd maloletého M. odovzdal do náhradnej osobnej starostlivosti sestry Kataríny E.. Odvtedy osobnú starostlivosť o maloletého zabezpečuje jeho sestra E. E.. Súčasná situácia v rodine, v ktorej žije maloletý M. A., u sestry E. E. je stabilizovaná s tým, že maloletý podľa správ sa cíti v súčasnej dobe bezpečne. Vykonaným dokazovaním bolo preukázané narušenie vzťahov v biologickej rodine maloletého M., keď zo správ či už Úradu práce sociálnych vecí a rodiny Zvolen alebo zo správ OO PZ SR Zvolen, pracovisku Krupina bolo zistené, že pokiaľ maloletý M. ešte so svojou maloletou sestrou F. žili u svojich biologických rodičov, policajti viac krát riešili situáciu v rodine, keďže tam vznikali konflikty. Hoci nebolo preukázané, že by rodičia boli bili priamo maloletého M., bolo preukázané, že bolo fyzicky ubližované jeho sestre, čím trpel aj maloletý. Súd vo veci dal vypracovať znalecký posudok z odvetvia klinickej psychológie detí a psychológie dospelých, ktorý vypracoval Mgr. Katarína Vaľová, č. znaleckého posudku 4/2016, ktorá v záveroch svojho znaleckého posudku, ktorý je opísaný už v odôvodnení tohto rozsudku uviedla, že vzhľadom na rizikovosť prostredia, v ktorom maloletý M. do obdobia predbežného zverenia vyrastal a vzhľadom na súčasnú stabilizáciu jeho vnímania, prežívania a bezpečia v súčasnej, súrodencami vytvorenej rodine je vhodné nariadiť náhradnú osobnú starostlivosť maloletému dieťaťu v osobe E. E.. Bol taktiež vypracovaný znalecký posudok z odvetvia psychiatrie MUDr. Beáty Gašparovej, ktorý je takisto opísaný v odôvodnení tohto rozsudku, z ktorého vyplýva, že rodičia maloletého majú zníženú schopnosť adekvátne sa postarať o maloleté dieťa M. A. s ohľadom na jeho zdravý vývoj. U oboch rodičov boli zistené patologické známky osobnosti s preferovaním svojich vlastných potrieb a túžob bez ohľadu na svoje povinnosti, zodpovednosť a nakoniec aj potreby a túžby maloletého dieťaťa, nedostatočnosť spolupracovať s okolím - ostatnými blízkymi a úradmi vo veci činnými, nedostatočný náhľad na svoje konanie, pochybenie a nakoniec abúzus alkoholu u matky aj keď toho času v dostatočne zlepšenom štádiu a pri najmenšom nekontrolovateľné nebezpečné - agresívne konanie otca pod vplyvom alkoholu. Súd na záver poukazuje naproti tomu, že žiadateľkou o náhradnú osobnú starostlivosť E. E. má predpoklady zabezpečiť riadnu starostlivosť o maloletého M. A.. Na E. E. podal kladný posudok jej zamestnávateľ ako aj Úrad práce sociálnych vecí a rodiny Zvolen. Taktiež ošetrojúci lekár E. E. uviedol, že zo zdravotného hľadiska je schopná sa postarať o maloleté dieťa. Z odpisu registra trestov potom vyplýva, že E. E. nemá záznam v registri trestov. Za daného stavu súd mal za to, že pre maloletého M. A. je v súčasnej dobe v jeho záujme nariadiť náhradnú osobnú starostlivosť zo strany sestry E. E. a súd takto aj rozhodol. Pokiaľ bude situácia u biologických rodičov maloletého M. stabilizovaná, táto sa zlepší, môžu si rodičia podať návrh na zverenie maloletého dieťaťa do ich výchovy a starostlivosti. Na základe tohto rozhodnutia bude sestra E. E. zabezpečovať starostlivosť o maloletého, bude sa starať o jeho všestranný vývoj, zdravie, výchovu a výživu a v bežných veciach bude tiež maloletého zastupovať a spravovať jeho majetok. V závažnejších záležitostiach, týkajúcich sa maloletého však potrebuje schválenie súdu.

36. Súd sa zaoberal otázkou určenia výšky výživného zo strany rodičov. Obaja rodičia sú v súčasnej dobe nezamestnaní, sú vedení na úrade práce, poberajú len dávky v hmotnej núdzi. Matka maloletého dieťaťa poberá dávku vo výške 198, Eur a otec maloletého dieťaťa vo výške 180,- Eur. Vzhľadom na tieto skutočnosti bolo dôvodné zo strany rodičov určiť výživné pre maloletého vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené, neplnoleté dieťa podľa osobitného zákona.

37. Podľa § 37 ods. 2 písm. b) Zákona o rodine, ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd môže rozhodnúť o uložení týchto výchovných opatrení:

- určí nad výchovou maloletého dieťaťa dohľad; dohľad vykonáva najmä za súčinnosti orgánu sociálnoprávnej ochrany detí, obce, školy, neštátnych subjektov a zariadenia, v ktorom je maloleté dieťa umiestnené.

38. Vzhľadom na tú skutočnosť, že súd nariadil u maloletého náhradnú soobnú starostlivosť zo strany sestry a vzhľadom na zložitú situáciu vo vzťahoch medzi maloletým dieťaťom, jeho biologickými rodičmi a sestrami maloletého, súd mal za to, že je v záujme maloletého dieťaťa, aby nad jeho výchovou bol nariadený dohľad. Týmto dochádza súčasne k zrušeniu uznesenia 17P 4/2016-23 zo dňa 25. 2. 2016, ktorým súd nariadil predbežné opatrenie a to dňom právoplatnosti tohto rozsudku.

39. O trovách konania súd rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania a to podľa § 52 CMP.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Banskej Bystrici, písomne v 3 vyhotoveniach (§ 362 CSP).

Podanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil (§ 125 ods. 3 CSP).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 127 ods. 1 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (§ 363 CSP). Pokiaľ zákon pre podanie určitého druhu nevyžaduje ďalšie náležitosti, musí byť z podania zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, a musí byť podpísané.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (Zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti - Exekučný poriadok a o zmene a doplnení ďalších zákonov, v znení neskorších predpisov); ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia (§ 376 CMP).

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že v konaní došlo k vadám uvedeným v § 389 CSP, ods. 1, 2 t. j.

1/ odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zruší, len ak

a) neboli splnené procesné podmienky,

b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, ak tento nedostatok nemožno napraviť v konaní pred odvolacím súdom,

c) súd prvej inštancie v dôsledku nesprávneho právneho posúdenia veci nevykonal navrhované dôkazy, ak nie je účelné doplniť dokazovanie odvolacím súdom, alebo

d) nejde o rozhodnutie vo veci samej a dôvody, pre ktoré bolo vydané, zanikli alebo ak také dôvody neexistovali.

2/ ak sú dané odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 2, odvolací súd zruší odvolaním napadnuté rozhodnutie vo veci samej a zároveň zruší aj právoplatné uznesenie, ktoré rozhodnutiu vo veci samej predchádzalo.